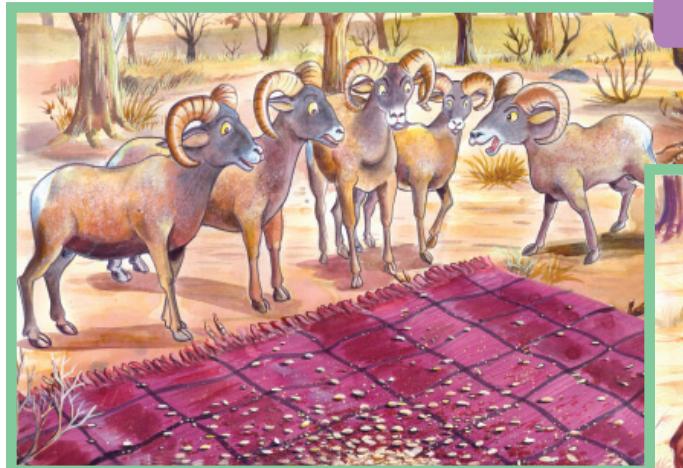

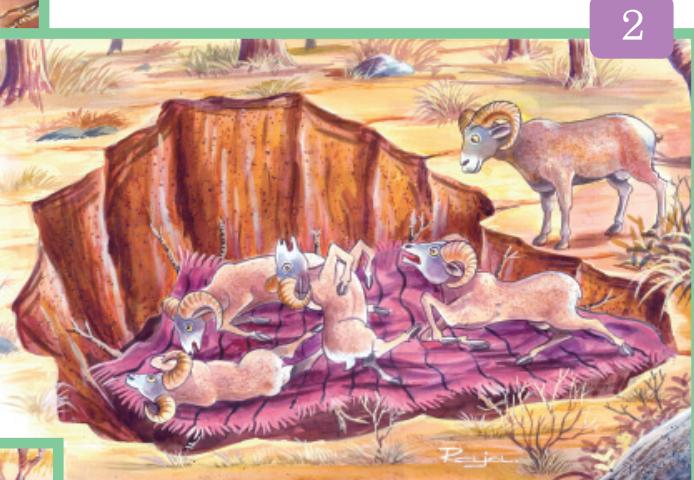
2 గోపాల్ తెలివి

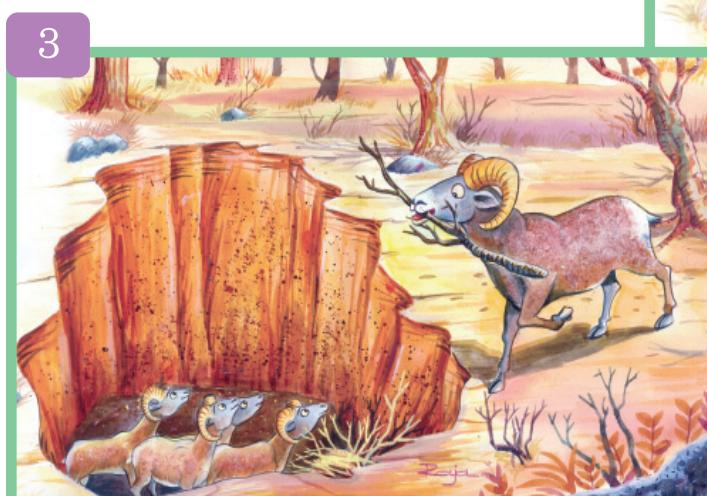
చిత్రం చూడండి - ఆలోచించి మాట్లాడండి

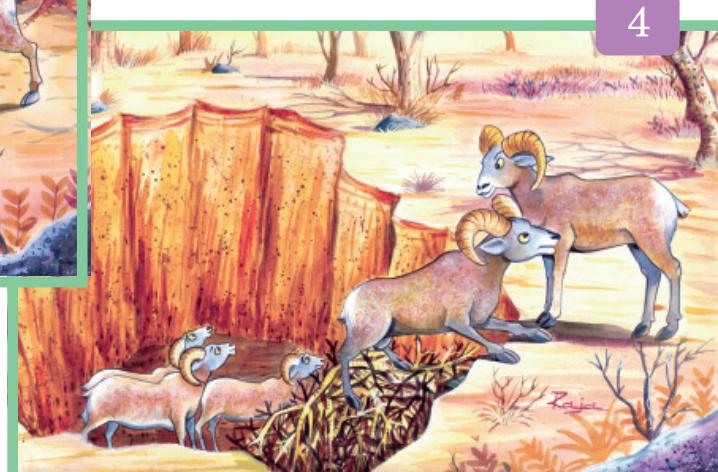
1

2

3

4

1. చిత్రంలో ఏమేమి కనిపిస్తున్నాయి?
2. పై చిత్రాల ఆధారంగా కథను చెప్పండి?

గోపాల తెలివి

ఒకసారి ధీల్నీ సుల్తానుకు ఒక ఆలోచన వచ్చింది. తన సామంత రాజులందరినీ పిలిపించాడు. సుల్తాను తమను ఎందుకు పిలిపించాడా అని వాళ్లంతా మధునపదుతున్నారు.

దర్శారు ప్రారంభమయింది. సుల్తాను అందరినీ కలయజూశాడు. నేను రెండు ప్రశ్నలు వేస్తాను. సమాధానాలు చెప్పగలరా? అని అడిగాడు సుల్తాను.

సామంతులంతా నిశ్శబ్దంగా కూర్చున్నారు. సుల్తాను అడిగాడు “ఈ భూమి పొడుగు ఎంత? వెడల్పు ఎంత?” అందరూ ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు.

సుల్తాను తన రెండో ప్రశ్న అడిగాడు “ఆకాశంలో ఎన్ని నక్షత్రాలున్నాయి?” ఈసారి సామంతుల ముఖాలు పాలిపోయాయి. ఏమిటీ ప్రశ్నలు? ఏటికి ఎవరు జవాబులు చెప్పారు?

తమ తమ పట్టణాలకు వెళ్లి, పండితులతో చర్చించి చెప్పామన్నారు వాళ్లు. సుల్తాను త్వరగా సమాధానం చెప్పమన్నాడు. సామంతులంతా తమ పట్టణాలకు వెళ్లిపోయారు.

సుల్తాను సామంతుల్లో మాల్యారాజు జయచంద్రుడొకడు.

జయచంద్రుడు సభచేశాడు. దర్శారులో ఉన్న పండితులందరికి సుల్తాను వేసిన ప్రశ్నలు వినిపించాడు.

ఆస్థానపండితులు కూడా ఒకరి ముఖం ఒకరు చూసుకున్నారు. ఈ ప్రశ్నలకు సమాధానం ఎలా చెప్పగలరు? సుల్తాను కావాలనే ఇటువంటి చిక్కుసమస్య ఇచ్చాడన్నారు.

ఇంతలో ఆస్తాన విదూషకుడు గోపాల్ వచ్చాడు. ప్రశ్నలు విన్నాడు. ఒక్క క్షణం ఆలోచించాడు. అతని ముఖంలో చిరునవ్వు వెలిసింది. “ఇంతేనా! దీనికి దిగులుపడతారెందుకు? నన్న సుల్తాను దగ్గరికి పంపండి. నేను చూసుకుంటాను” అన్నాడు.

గోపాల్ విషయాన్ని ఇంత తేలిగ్గా తీసుకోవడం జయచంద్రుడికి కోపం తప్పించింది. “తమాషా కాదు, తలలు పోతాయి” అన్నాడు.

గోపాల్ కూడా గంభీరంగా అన్నాడు “రాజా! ఎటువంటి చిక్కు ప్రశ్నకైనా సమాధానం ఉండకతప్పదు. అపాయాన్ని ఉపాయంతో తప్పించుకోవాలి. ఈ విషయం నాకు వదిలేయంది. మీరు నిశ్చింతగా ఉండండి.”

రాజు గోపాల్ని సుల్తాను దగ్గరికి పంపాడు.

గోపాల్ సుల్తాను దర్శారుకు వెళ్లి సుల్తానుకు వందనం చేశాడు. తానెవరో ఎందుకు వచ్చాడో చెప్పుకున్నాడు.

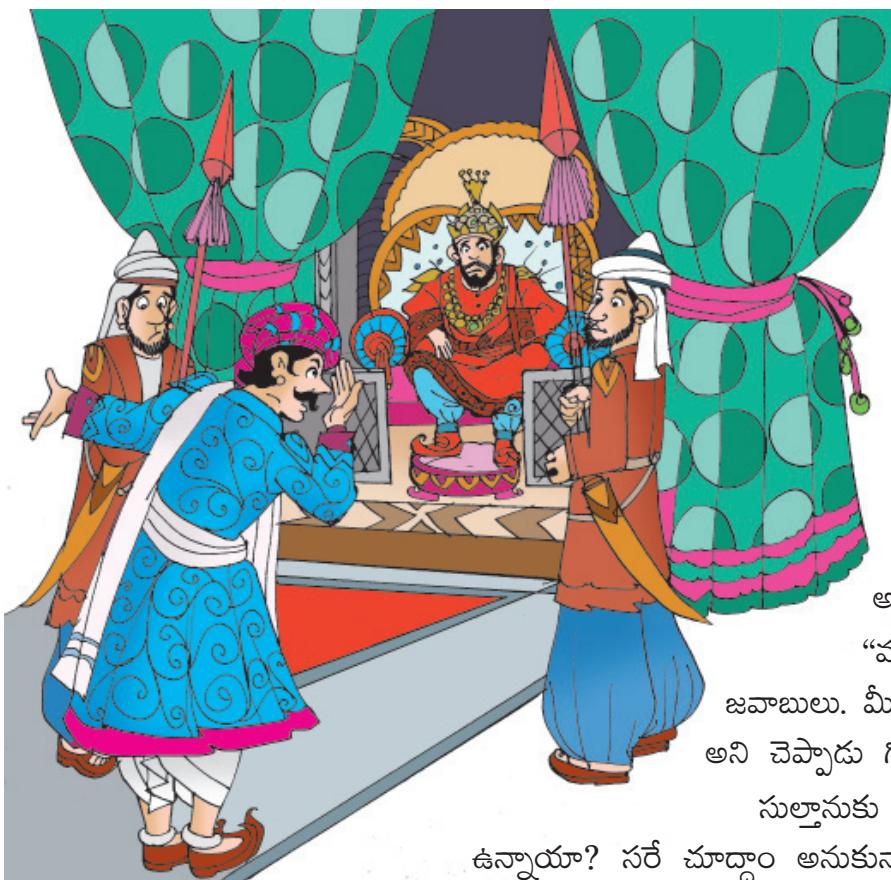
“అయితే సమాధానాలు చెప్పు” అన్నాడు సుల్తాను.

“మహా ప్రభూ! ఇవి ఎటువంటి చిక్కుప్రశ్నలో మీకు తెలుసు. ఈ భూమినంతా కొలవాలి, ఆకాశంలో ఉన్న సక్షతాలన్నీ లెక్కపెట్టాలి. చాలా డబ్బు ఖర్చువుతుంది. సమయం పదుతుంది” అని చెప్పాడు గోపాల్.

సుల్తాను తల ఊపాడు. చాలా డబ్బు ఇచ్చాడు.

“నీకు సంవత్సరం గడువు ఇస్తున్నాను. మళ్ళీ ఈనాటికి నీవు జవాబులతో రావాలి. లేకపోతే నీకు కరినమైన శిక్ష విధిస్తాను” హెచ్చరించాడు సుల్తాను.

“అలాగే ప్రభూ!” అంటూ సెలవు తీసుకున్నాడు గోపాల్.

గోపాల్ తన వట్టణానికి వెళ్లిపోయాడు. రాట్యాల వాళ్ళని చేతనైనంత దారం పడకమని డబ్బిచ్చాడు.

సంవత్సరం పూర్తికావచ్చింది. వడికిన దారం పదహారు బండ్లకు సరిపోయింది. గోపాల్ పాతిక గౌరైలు కొన్నాడు. సరిగ్గా గడువు రోజున సుల్తాను దర్శారులో ప్రత్యేకమయ్యాడు.

సుల్తాను అడిగాడు “గోపాల్ జవాబులు తెలుసుకున్నావా?”

గోపాల్ “తెలుసుకున్నాను మహాప్రభూ!”

“అయితే చెప్పు. ఆలస్యమెందుకు?”

అన్నాడు సుల్తాను.

“మహాప్రభూ! సభా భవనం వెలుపల ఉంచాను జవాబులు. మీరు వచ్చి చూడండి. ఇక్కడికి తీసుకొనిరాలేను” అని చెప్పాడు గోపాల్.

సుల్తానుకు ఆశ్చర్యం కలిగింది. సమాధానాలు వెలుపల

ఉన్నాయా? సరే చూద్దాం అనుకున్నాడు.

దర్శారీలందరితో సుల్తాను సభాభవనం ఆవరణలోకి వచ్చాడు. అక్కడ పదహారు బండ్లున్నాయి. వాటిలో పెద్ద పెద్ద దారపు ఉండలున్నాయి. సుల్తాను గోపాల్ వైపు చూశాడు.

“మహోపభూ! ఈ ఎనిమిది బండ్లలోని దారంతో భూమి నిలువును కొలిచాను. తక్కిన ఎనిమిది బండ్ల దారం భూమి అడ్డం కొలత. ఈ దారం కొలుచుకుంటే మీకు భూమి పొడుగు, వెదల్పు తెలిసిపోతుంది.”

సుల్తానుకేదో అర్థమైంది. “నరేలే, మరి నక్కత్రాలో” అన్నాడు.

“ఆఁ ఆ లెక్క కూడా తెచ్చాను. ఇవిగో ఈ పాతిక గౌరెలు. ఆకాశంలో ఒక్క నక్కత్రానికి ఒక్క గౌరె వెంటుక. ఈ గౌరెల వెంటుకలన్నీ లెక్కించుకుంటే మీకు నక్కత్రాల సంఖ్య ఇట్టే తెలిసిపోతుంది మహోపభూ” అన్నాడు గోపాల్ ఎంతో వినయంగా. సుల్తానుకు గోపాల్ తెలివి పూర్తిగా అర్థమైపోయింది. ఏమనగలడు? కాదనలేదు, జూననలేదు. అలా ఆలోచిస్తూ ఆలోచిస్తూ సుల్తాను పకపకా నవ్వాడు.

“చాలా చక్కగా ఉన్నాయి నీ సమాధానాలు గోపాల్” అని ప్రశంసించాడు. గోపాల్ని సన్మానించి పంపాడు.

బహుమతులతో తిరిగి వచ్చిన గోపాల్ని చూసి జయచంద్రుడెంతో సంతోషించాడు. జరిగిన కథంతా విని పగలబడి నవ్వడం ఇప్పుడతని వంతయింది.

పదాలు-ఆర్థాలు

దర్శారు	=	రాజసభ
విదూషకుడు	=	హోస్టింగ్ డాడు
సామంతులు	=	రాజుకింద ఉండే చిన్నరాజులు

వినడం - ఆలోచించి మాట్లాడడం

1. ఫిలీ సుల్తానుకు వచ్చిన ఆలోచన ఏమిటి?
2. సుల్తాను అడిగినది చిక్కు సమస్య. చిక్కుసమస్య అంటే ఏమిటి?
ఇలాంటివి మీరు విన్నవి చెప్పండి.
3. ‘గోపాల్ తెలివి’ కథను మీ సాంత మాటల్లో చెప్పండి.

పదజాలం

అ) పారం చదవండి. పారంలోని గుణింతాక్షర పదాలను రాయండి.

ఉదా. పొడుగు
.....
.....

ఆ) పారం చదవండి. పారంలోని ద్విత్యాక్షర పదాలను గుర్తించి రాయండి.

ఉదా. చిక్కు
.....
.....

ఇ) పారం చదవండి. పారంలోని సంయుక్తాక్షర పదాలను గుర్తించి రాయండి.

ఉదా. సుల్తాను
.....
.....

ఈ మాసపు పాఠ

చూడగంటి

రాగం : బృందావని

తాళం : ఖండ

పల్లవి : కంటి నభిలాండ కర్తృనధికుని గంటి
కంటి నఘుములు వీడుకొంటి నిజమూర్తి గంటి ॥

చ॥ మహానీయ ఘన ఘణామణుల శైలము గంటి
బహు విభవముల మంటపములు గంటి
సహజనవరత్న కాంచనవేదికలు గంటి
రహివహించిన గోపురంబులవె కంటి ॥

చ॥ పావనంబైన పాప వినాశనము గంటి
కైవసంబగు గగన గంగ గంటి
దైవికపు పుణ్య తీర్థములెల్ల పొడగంటి
కోవిదులు కొనియాడు కోనేరు గంటి ॥

చ॥ పరమయోగింద్రులకు భావగోచరమైన
సరిలేని పాదాంబుజములు గంటి
తిరమైన గిరిచూపు దివ్య హస్తము గంటి
తిరువేంకటాచలాధిపు చూడగంటి ॥

కవి పరివర్తయం

తాళ్ళపాక అన్నమయ్య

(జననం: 9.5.1408 - మరణం: 23.2.1503)

పద కవితా పితామహులు. 32వేల సంకీర్తనలను రాశారని ప్రతీతి. వేంకటేశ్వరస్వామి కేంద్రంగా విశిష్ట సాహిత్యాన్ని, సంగీత సంస్కృతిని నిర్మించారు. తేట తెలుగు పలుకుబడి, దేశీ పద సంపద, వాడుక భాషలోని అపురూప మాధురి అన్నమయ్య కవిత్వంలో పొంగిపొర్లుతుంటాయి.

విందు

ఒకరోజు సూర్యుడు, చంద్రుడు, వాయువు విందుకెళ్లారు. వాళ్ల తల్లి నక్కతం. వాళ్లు ఎప్పుడు తిరిగి వస్తారా అని ఆమె ఆత్రంగా ఎదురు చూడసాగింది.

సూర్యుడు, వాయువు అక్కడ విందులో వడ్డించిందల్లా కడుపునిండా మెక్కారు. ఇంకా ఏమున్నాయి, ఇంకా ఏమున్నాయి అని అడిగి తెలుసుకొని సుష్టుగా భోంచేశారు. వాళ్లకు తింటున్నప్పుడు తల్లి ఒకసారి కూడా గుర్తుకు రానేలేదు. కేవలం కడుపే కైలాసంగా భావించారు తప్ప తమ తల్లి గురించి ఆలోచించనే లేదు. అయితే చంద్రుడు మాత్రం తల్లిని మరచిపోలేదు. తన ముందుంచిన రుచికరమైన పదార్థాలలో కొన్నింటిని తల్లికోసం జాగ్రత్తగా మూట కట్టుకున్నాడు.

వాళ్లు విందు ముగించి ఇంటికి వెళ్లేసరికి అర్ధరాత్రి దాటింది. అయినా వాళ్ల తల్లి నక్కతం వాళ్లకోసం మేలుకునే ఉంది. బిడ్డలు ముగ్గురూ ఇంటికి రాగానే “నాయనా నా కోసం ఏం తెచ్చారు మీరు?” అని అడిగింది ఆశగా. అమృమాట విన్న సూర్యుడు కాస్త ఉలికిపుడుతూ “అయ్యా! నీ కోసం నేనేమీ తేలేదమ్మా. వాళ్లు పెట్టింది స్నేహితులతో హయిగా ఆస్యాదించానేతప్ప నువ్వు గుర్తుకు రాలేదమ్మా!” అన్నాడు. కొడుకు మాటలు విన్న చుక్కతల్లి గుండె కలుక్కుమంది. ఆమె వాయువు వైపు చూసింది. అతడు ఇలా సమాధానమిచ్చాడు. “నేను కూడా నీ కోసం ఏమీ తేలేదమ్మా! నేను

సుష్టుగా భోంచేయడానికి విందుకు వెళ్లాను తప్ప నీకోసం ఏదో ఒకటి తేవాలనుకోలేదు.” ఆ తల్లి హృదయం మరింత గాయపడింది. ఆమె వీదేం చెబుతాడో చూద్దామనుకొని చంద్రునివైపు చూసింది. చంద్రుడు తల్లితో ఇలా అన్నాడు. “అమ్మా! నువ్వుక పళ్ళోం తీసుకురా! నీ కోసం అత్యంత రుచికరమైన పదార్థాలను తెచ్చాను. నేను విందులో ఏ పదార్థం తింటున్నా నువ్వే గుర్తుకు వచ్చావంటే నమ్ము!” చంద్రుడి మాటలు విన్న చుక్కతల్లి హృదయం ఆనందంతో నిండిపోయింది.

చుక్కతల్లి తర్వాత సూర్యుడివైపు తిరిగి ఇలా శపించింది. “నువ్వు విందు ఆస్యాదిస్తున్నప్పుడు నీకు నీ తల్లి గుర్తుకురానందుకు నువ్వు సిగ్గుపడాలి. నువ్వు వట్టి స్వార్థపరుడివి. కనుక ప్రజలు నిన్నెప్పుడూ తిట్టుకుంటారు. నీ కిరణాల వేడి ప్రజలను బాధపెట్టగాక. నువ్వు తీవ్రంగా మందుతున్నప్పుడు నీ మొహం ఎవ్వరూ చూడరుగాక చూడరు. నిన్న చూడగానే నెత్తిమీద గుడ్డయినా వేసుకుంటారు లేదా గొడుగైనా అడ్డం పెట్టుకుంటారు”.

తర్వాత చుక్కతల్లి వాయువువైపు చూస్తూ ఇలా శపించింది. “నువ్వు కూడా స్వార్థజీవివి. విందు ఆస్యాదిస్తున్నప్పుడు నేను నీకు గుర్తుకు రాలేదు. ఎండాకాలం నీ వడ సోకి ప్రజలు బాధపడతారు. సూర్యుని వేడిని వడగాలిగా మార్చి జనాలను బాధపెట్టే నిన్న ప్రతి ఒక్కరూ నిందిస్తారు. నిన్నెప్పురూ అభిమానించరుగాక!”

చివరన చుక్కతల్లి చంద్రుని వైపు తిరిగి ఇలా శామ్యంగా అంది. “బిడ్డా, విందు తింటున్నప్పుడు కూడా నువ్వు నన్ను మరువలేదు. తల్లిపట్ల నీకు కృతజ్ఞత ఉంది. ఇది అరుదైన, ఆమూల్యమైన సుగుణం. ఇకమీదట నువ్వు చల్లగా వుంటావు. నీ కిరణాలు ప్రజలకు హాయి, ఆనందం కలిగిస్తాయి. నిన్న అందరూ ప్రశంసిస్తారు. నీ రాకకోసం ప్రజలు నిరీక్షిస్తారు.

కవి పరిపాయం

సౌదుం రామ్యాహన్ (జననం: 2.03.1939 - మరణం: 12.11.2008)

పత్రికా రచయిత. పలు రచనలు, అనువాదాలు చేసారు. నిఘంటు నిర్మాణం కూడా చేసారు. రెండు దశాబ్దాల పాటు ‘విశాలాంధ్ర’లో, ఒక దశాబ్దం పాటు ‘ఉదయం’ పత్రికలలో పని చేసారు.

